

GynObstetrik

Den normala foster utvecklingen

Health Department

the33 ©

Innehållsförteckning

Den normala foster utveckling.....	2
Mekanismer för tillväxtkontroll.....	2
Ultraljud undersökning.....	2
Dopplerundersökning.....	2
SF-mått.....	2
AGA.....	2
SGA.....	2
LGA.....	2
Uppföljning och kontroll tidpunkter.....	3

Den normala foster utveckling

Definition→ Normalfostertillväxt är medelvärdet av standardkurva± SD (±22 %).

Den normala tillväxten har standard deviation på ±SD (22 %) och i fall det föreligger en minimal SD inom den acceptabla ramen bör en ny bedömning göras efter 2 veckor.

Mekanismer för tillväxtkontroll:

- **Ultraljud**→ mätning av skullomfånget, bukdiometer och lårbenslängd.
- **Dopplerundersökning** av flödet i a.umbelicalis och a. uterina samt fostrets a. cerebri media och ductus venosus.
- **SF-mått** (se avsnittet diagnostik och uppföljning av graviditeten)

Det är av extremt stor betydelse att följa upp den gravida för att kunna försäkra en komplikation fri graviditet. Figur 1 sammanfattad de viktigaste datumen enligt de svenska rekommendationerna.

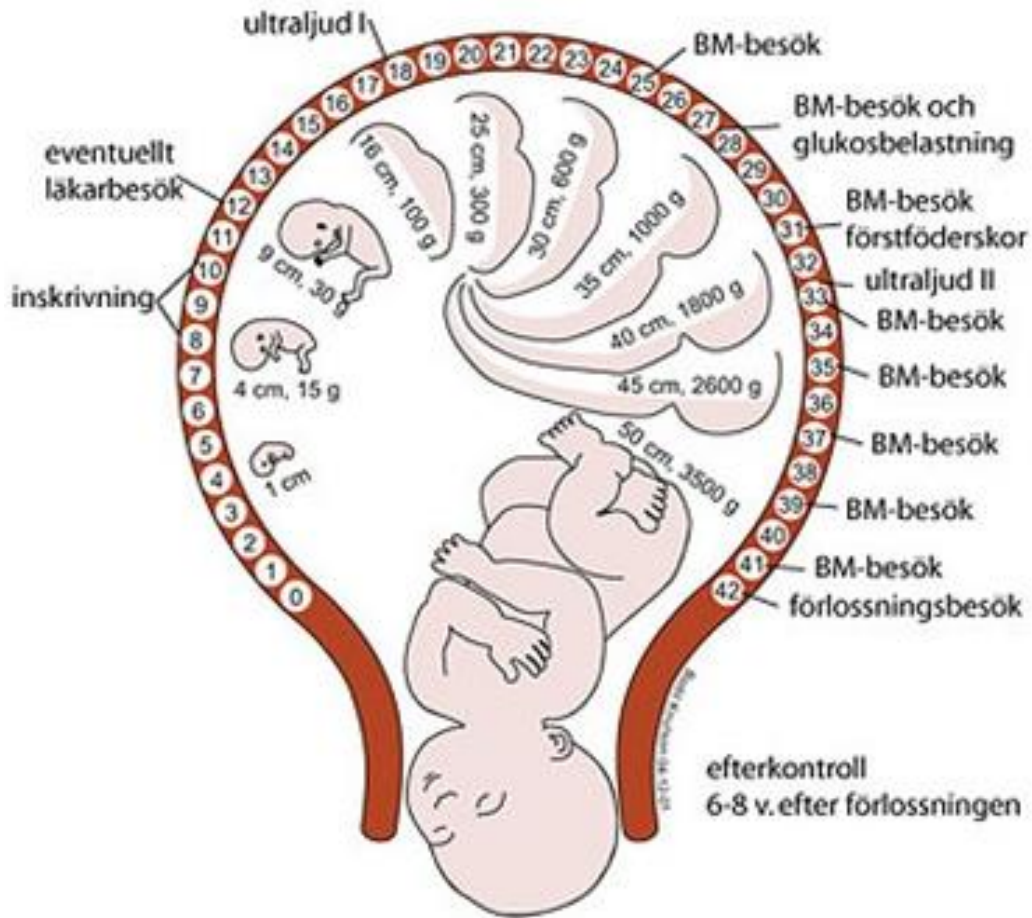
Fostertillväxten delas in i tre olika stadier:

Odifferentierade stadiet	Embryonala stadiet	Fetala stadiet
Omfattar tvåveckorsperioden från befruktningen tills utveckling av groddbladen, dvs. upp till fjärde veckan efter sista mensens första dag. Skador under detta stadium leder ofta till fosterdöd.	Omfattar perioden från och med 5:e till och med 10:e graviditets vecka. Anläggning av alla organ i en mycket bestämd ordning.	Omfattar perioden från och med 11:e graviditets vecka tills förlossningen. Utveckling och differentiering i organen hos det som nu kallas foster. Fostret växer med en mycket begränsad hastighet och en liten biologisk variation fram till vecka 30 därefter påverkas fostrets tillväxt av yttre omständigheter ex. infektioner, läkemedel, moderns näringstillstånd och moderkakans funktion.

OBS! Vid tillväxtkontroll kan barnet klassas som:

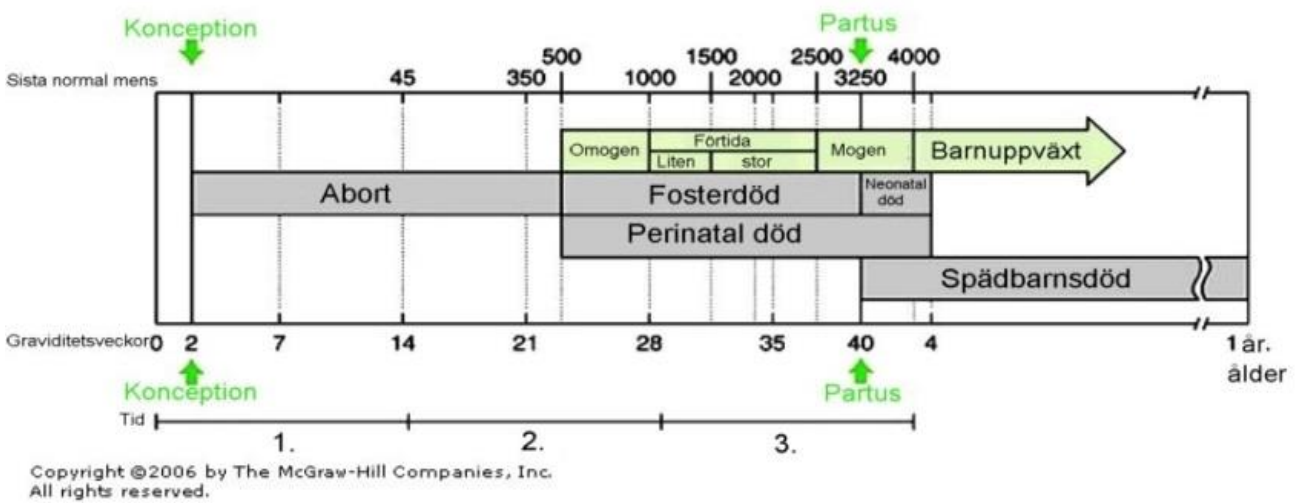
- **AGA**→ Appropriate for Gestational Age.
- **SGA**→ Small for Gestational Age.
- **LGA**→ Large for Gestational Age.

OBS! Barnet kan vara SGA fysiologiskt och är beroende på moderns längd och vikt med etnicitet i fokus eftersom vissa folkgrupper har mindre kroppsytta än andra, därför är det viktigt att kontrollera längden på modern samt etnicitet.

Ref: <http://mariewik.blogspot.se/2010/01/31>

Figur 1. Utvecklingsförlopp från embryo till foster till nyfött barn. Uppföljning och kontroll tidpunkter.

Ref: McGraw-Hill Companies, Inc.

Figur 2. Schematisk översikt över tidpunkter för olika process som inträffas under graviditeten.